

Arkivnr: 2017/1228-4
Saksbehandlar: Hege Bugge Gjerdevik Osebakken

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda		02.05.2017
Utval for opplæring og helse		09.05.2017
Fylkesutvalet		23.05.2017
Fylkestinget		13.06.2017

Løypemelding: Prosjektet "Auka gjennomføring - fleire ut i lære"**Samandrag**

Fylkestinget gjorde 14.06.2016 slikt vedtak i sak PS 33/2016:

1. Det vert organisert ei forsøksordning med yrkesfaglege koordinatarar ved fem skular
2. Prosjektet skal sjåast i samanheng med komande forskingsoppdrag
3. Det vert løyvd pengar til forsøksordninga i budsjettet for 2017 og 2018
4. Prosjektet skal evaluerast undervegs og rapporterer til Fylkestinget juni 2017
5. Den yrkesfaglege koordinatoren:
 - Etablerer samarbeid med attføringsbedrifter
 - Etablerer samarbeid med opplæringskontora

I sak 33/2016 er det gjort greie for kriterium for kvifor fem skular vart valde ut. Deltakande skular er: Årstad vidaregåande, Stord vidaregåande, Slåtthaug vidaregåande, Sotra vidaregåande og Voss vidaregåande.

Prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» vart starta opp seint i 2016. Utlysing, intervju og tilsetjing i stillingane som yrkesfaglege koordinatarar vart gjort i februar 2017 med tilsetjing frå 1. juni 2017. Det er tilsett ein koordinator i 100 % stilling ved kvar av dei fem utvalde skulane.

For di tilsetjinga av dei yrkesfaglege koordinatarane vart gjort seinare enn skissert i saka, kan det vere ønskjeleg å forlenge prosjektperioden med eitt år, til ut 2019.

Handelshøyskolen BI er i gang med eit forprosjekt til eit forskingsprosjekt der det skal kartleggjast korleis fag- og yrkesopplæringa er organisert frå skuleigar si side og ute på skulane. Gjennom forprosjektet og forskingsprosjektet vil vi vonleg få eit kunnskapsgrunnlag for tiltak som gjer at skuleeigar kan sikre at utdanninga vert eit samanhengande fireårig løp – og ikkje stoggar opp etter to år. Prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» vil gjere seg nytte av resultat frå forskingsprosjektet.

Det vert arbeidd systematisk for å etablere samarbeid med attføringsbedriftene og opplæringskontora.

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek saka til orientering og ber om at fylkesrådmannen innan oktober 2017 legg fram ei sak der spørsmålet om behov for forlenging av prosjektperioden vert vurdert.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 20.04.2017.

Mandat:

Fylkesrådmannen viser til vedtak i sak PS 33/2016 (2016/4866-1) i Fylkestinget 14.06.2016, der det vart fastsett følgjande mandat for prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære»:

1. Det vert organisert ei forsøksordning med yrkesfaglege koordinatarar ved fem skular.
2. Prosjektet skal sjåast i samanheng med komande forskingsoppdrag
3. Det vert løyvd pengar til forsøksordninga i budsjettet for 2017 og 2018.
4. Prosjektet skal evaluerast undervegs og rapporterer til fylkestinget juni 2017
5. Den yrkesfaglege koordinatoren:
 - Etablerer samarbeid med attføringsbedrifter i Hordaland.
 - Etablerer samarbeid med opplæringskontora

Innleiing

Fylkestinget har vedteke at fylkesrådmannen i åra 2017 og 2018 kan bruke 4,5 mill. pr år til å styrkje innsatsen knytt til samarbeid mellom skule og arbeidsliv. Målsettinga er å kunne utvikle gode lokale samarbeidsarenaer og sikre føreseielege løp for den einskilde ungdom.

I denne saka vert det orientert om oppstart og gjennomføring så langt i prosjektet. Prosjektet er forseinka, og det kan difor verte behov for midlar gjennom seinare budsjettvedtak til ei forlenging ut 2019.

Bakgrunn for prosjektet

Hordaland fylkeskommune treng ein tydeleg strategi for korleis ein organiserer arbeidet rundt den einskilde ungdom som byrjar på ei fag- og yrkesutdanning. I dag er dette ikkje tydeleg nok, noko som særleg syner seg i overgangen mellom skule og arbeidsliv. Biletet er ikkje eintydig, men framleis ber fag- og yrkesopplæringa meir preg av at det er to separate utdanningar enn ei heilskapleg fireårig opplæring.

Prosjektet «Auka gjennomføring - fleire ut i lære» har som mål å byggje strukturar kring overgangen til læreplass og arbeidsliv som gjer oss mindre avhengig av einskildpersonar. Gode strukturar krev tydelege ansvarsliner, gode verktøy og gode oppfølgings- og rapporteringsrutinar. Strukturane som vert utvikla og systematisert i prosjektet «Auka gjennomføring - fleire ut i lære», skal kunne implementerast i alle skulane som driv med fag- og yrkesopplæring. Det skal vere tydeleg korleis Hordaland fylkeskommune arbeider med ei heilskapleg fireårig utdanning for alle som vel yrkesfag. Samstundes er det også eit mål at utdanninga skal stå fram som meir heilskapleg overfor arbeids- og næringsliv.

Prosjektet - så langt

Prosjektet «Auka gjennomføring – fleire ut i lære» kom i gang i slutten av 2016:

- Prosjektleder og prosjektmedarbeidar frå fagopplæringskontoret er engasjert i 150 % ressurs
- Dei fem prosjektskulane er besøkt, og prosjektet er presentert for leiinga ved skulane.
- Det vart gjennomført ein kick-off for å markere oppstart av prosjektet. Samlinga gjekk føre seg på Voss, der det var innleiarar frå Utdanningsdirektoratet, Sør-Trøndelag og Vestfold fylkeskommune. Deltakarar var leiargruppa ved dei fem skulane, tilsette frå opplæringsavdelinga og opplæringskontor som er representert i styringsgruppa

- Prosjektgruppe er etablert
- Styringsgruppe er konstituert
- Fem 100 % stillingar som yrkesfagleg koordinator er lyst ut, og intervju og tilsetjing er gjort ved den enkelte skule
- Prosjektplan er vedteken av styringsgruppa

Fag- og yrkesopplæringa byggjer på trepartsamarbeidet, og ei god fag- og yrkesopplæring er avhengig av eit godt samarbeid mellom partane, noko som inneber at samhandling, truverde og forplikting vert viktig i prosjektet. For skuleeigar er det viktig at dette prosjektet er godt og tydeleg forankra hjå arbeidsgjevar- og arbeidstakarrepresentantane. Styringsgruppa for prosjektet har sterkt innslag frå partane i arbeidslivet og aktørar som er medeigarar av opplæringsordninga innan yrkesfag.

Styringsgruppe

Styringsgruppa er sett saman med dette i tankane og har følgjande medlemmer:

- Sissel Øverdal (leiar), opplæringsavdelinga
- Linda Farestveit, opplæringsavdelinga - seksjon skule
- Rolf Arve Haugstvedt, rektor Årstad vidaregåande skole
- Atle Rasmussen, LO
- Mads Kleven, LO
- Rita Jordal, LO
- Sølvi Olrich Sørebo, KS
- Morten Mjeldheim, OKEL
- Inge Bauge, Byggmestrenes Servicekontor

Prosjektgruppe

Prosjektgruppa består av rektor eller rektor sin representant ved kvar av dei fem skulane. Koordinatorane vil inngå i prosjektgruppa når dei tek til i stillinga.

Om gjennomføring av prosjektet

Felles forståing for kva det er ein yrkesfagleg koordinator skal arbeide med og kva kompetanse denne fagpersonen bør ha, er definert i forkant av utlysing og tilsetjing. Det er vidare planlagt å ha ein felles oppstart for dei fem nye yrkesfaglege koordinatorane med intern opplæring. Gjennom prosjektet skal det utviklast felles arbeidsorganisering for dei fem yrkesfaglege koordinatorane.

Voss vidaregåande skule er den minste skulen men får ein yrkesfagleg koordinator i 100 % stilling på lik line med dei andre skulane i prosjektet. Yrkesfaga står sentralt på Voss, og begge skulane på Voss tilbyr yrkesfag. Stillinga som yrkesfagleg koordinator på Voss vgs skal ha heile indre Hordaland som sitt satsingsområde. Dei fire andre skulane er tildelt ei heil stilling kvar. Det er lagt vekt på at alle er store yrkesfagskular med fleire yrkesfaglege utdanningsprogram og monaleg breidde i programfaga på Vg2.

Skuleåret strekkjer seg frå august til juni, og det vert arbeidd administrativt med formidling heile året. Hovudtyngda av arbeidet med formidling til læreplass er gjennomført innan utgangen av oktober, to år etter at eleven starta på Vg1. Ein del av oppdraget i prosjektet er at ein skal ivareta dei elevane som søker læreplass som ikkje er formidla til lære pr. 15. august. Desse elevane skal handterast av avgjevarskulen. I fyste omgang byrjar skuleeigar med dei fem prosjektskulane. Dette er tidlegast mogleg hausten 2017, og ein vil difor truleg trenge også 2019 for å sikre eit føremålstenleg system. Endring og etablering av nye og varige strukturar tek tid.

Samanheng med forskingsoppdrag

- Handelshøyskolen BI arbeider med kvalitativ og kvantitativ informasjonsinnhenting
- Forskningsrapporten vil ta utgangspunkt i sju av dei vidaregåande skulane i Hordaland
- Forskningsoppdraget vert dokumentert i ein delrapport
- Handelshøyskolen BI vil konstruere ein modell med sikte på å prøve ut ein ny måte å drive fag- og yrkesopplæring på
- Nyskaping og innovasjon skal eventuelt testast ut under kontrollerte forhold

Forventa resultat

Handelshøyskolen BI ser for seg at ein eventuell intervensjon etter forskingsoppdraget «Gjennomgang av fag- og yrkesopplæringa i Hordaland» vil kunne få organisatoriske konsekvensar. Dette kan t.d. dreie seg om å leggje formidling ut på skulane fast, dvs. at fleire oppgåver som i dag ligg på seksjon fagopplæring, vert desentralisert. Handelshøyskolen BI ser for seg ein modell der det innhaldsmessige i utdanningane vil kunne spissast tidlegare, og at ein slik modell med meir ansvar ute på skulane vil gje meir robuste skular.

Ei fag- og yrkesutdanning startar på Vg1, og elevens reise fram til fag- eller sveinebrev tek mellom 4 og 5 år. Dei fyrste åra i skulen er heilt avgjerande for den enkelte ungdom med tanke på korleis dei neste to til tre åra blir, der opplæringa skjer ute i bedrifter.

Erfaringar frå BI-prosjektet vil truleg styrkje oss med tanke på å nå målet om å gjere løpet meir føreseieleg for ungdom som startar på ei fag- og yrkesopplæring. Ungdomar som vel fag- og yrkesutdanning, skal kunne vere trygge på at utdanninga kan fullførast med fag- eller sveinebrev. Det er heilt avgjerande for prosjektet at dette ikkje stoggar opp midt i ein prøveperiode.

Resultatmåling

Fag- og yrkesopplæringa følgjer ein hovudmodell som er fireårig. Prosjektet «Auka gjennomføring - fleire ut i lære» vil kunne måle eit visst resultat på dei prosjektskulane som er med, i løpet av to år. Det tek tid å få etablert og endra eit system, og å få til varige systematiske endringar er krevjande. Når prosjektgruppa med yrkesfagkoordinatorane over tid har fått til endring og nye varige strukturar, vil ein kunne sjå ein større effekt med tanke på formidling og å få fleire ut i lære.

I evalueringa hausten 2018 vil relevante funn og bidrag frå begge prosjekta bli presentert.

Økonomi

Dersom prosjektet ikkje får midlar ut over 2018, vil dette bety at prosjektet ikkje kan halde på i meir enn 1 ½ skuleår. Med utgangspunkt i erfaringar frå Sør-Trøndelag, som viser at det tek tid å få på plass samarbeid mellom skule og arbeidsliv, er det ikkje ønskjeleg med ein for kort prosjektperiode. Som tidlegare nemnt, har Yrkesopplæringsnemnda peika på at det vil ta meir enn to år før ein kan måle effekt av prosjektet.

For å sikre prosjektet ein minimumsperiode med to heile skuleår, medrekna heile formidlingsperioden i 2019, har ein behov for ei løyving på 4,6 mill. også for 2019.